

ŞEFKATLİ OLMAK

Hedef Davranışlar

Dr. Yakup YILMAZ

Şefkatli Müslüman,

- Allah'ın yarattığı bütün mahlûkata karşı şefkat besler.
- Şefkatin kaynağının Allah olduğunu bilir.
- Kimsesiz ve muhtaç Müslümanlar'a karşı acıma hissi duyar ve onlara yardım eder.
- Şefkatin yaygın olduğu yerlerde birlik ve beraberliğin de yaygın olduğunu bilir.

KÂİNATLA KONUŞMAK İÇİN...

Sevgili arkadaşlar!

Diyelim ki hesap günündeyiz ve ben Cehennemliklerin arasına katıldım. Tam Cehennem'e götürülürken bir anda küçük, belki benim için önemsiz bir amelim gelip Cennet'e çeviriyor yolumu. Evet, küçük ve önemsiz bir amel!

Var mı böyle bir ameliniz? Hiç düşündünüz mü?

Allah Resulü, bir defasında sahabelerine anlatmış. Bir kadının, evindeki kedisini aç ve susuz bıraktığı için Cehennemlik olduğunu, hayatı kötülüklerle dolu bir adamınsa susuzluktan dili dışarıya sarkmış bir köpeğe ayakkabısıyla su verdiği için Cennetlikler arasına katıldığını söylemiş. Bir köpeğe su vermek... Bu kadarlık işte!

Evet arkadaşlar! Böylesine sıradan gözükken bir amel, neden Cennetlik eder adamı? Çünkü Rabbimiz, merhametlidir. Kullarına ve bütün yarattıklarına karşı "Rahman"dır. İster ki, biz kulları da merhametimizle O'na benzeyelim. Şefkatle dolsun kalbimiz. Merhametin ve şefkatin, imanın bir meyvesi olduğu gerçeğini düşünürsek eğer, o sıradan dediğimiz köpeğe su verme hadisesinin Cennet vizesi olmasını anlayabiliriz belki.

Yunus Emre'nin bir sözü vardır, bilirsiniz. Yunus Emre, "Yaratılanı sevdik, Yaratan'dan ötürü." der. Aslında şefkatin özünü, nihayetini anlatır bize Âşık Yunus. Sırf Rabbimiz yarattı diye, O'nun mahlûku diye sevmek her şeyi. Bunu yapabilen insan, bir çiçeği nasıl koparır? Bir karıncayı nasıl ezer? Bir kuşun yuvasını nasıl bozar? Bir kardeşine nasıl zarar verir? Bir köpeği nasıl kovar? Bir fakirden nasıl yüz çevirebilir? Bir kediyi nasıl olur da aç bırakır? Bir böceği nasıl ezip geçer? Böyle bir insanın her hâlinden, her tavırandan sevgi akar. İşte o zaman, kâinat o insanla dost olur. Onunla konuşmaya başlar her şey.

Bir gün bir deve, Allah Resulü'nü gördüğünde gözyaşlarını akıtarak içli içli ağlamaya başlar. Bunu

gören Peygamber Efendimiz devenin başını okşar, deve sakinleşir. Sonra da devenin sahibini çağırır "Allah'tan kork! Bak, deven Bana seni şikâyet ediyor. Onu aç bırakıyor ve çok yük yüklüyormuşsun." der. Şefkatin taşıdığı bir kalp, devenin serzenişlerini nasıl da duyar, değil mi?

Başka bir örnek: Aziz Mahmud Hüdâi Hazretleri talebe iken arkadaşlarıyla beraber hocasının düzenlediği bir kır gezisine çıkar. Orada hoca, talabelerinden çiçek toplamalarını isteyince bir tek Hüdâi Hazretleri boynu kırılmış bir çiçek getirir.

Birbirinden güzel çiçekler getirmiş arkadaşlarının şaşkın bakışları arasında "Efendim!" der, "Hangi çiçeğe uzansam, 'Allah!' diyordu. Ben onlara nasıl kıyarım? Sadece bu çiçek ölmüştü, onu getirdim."

Ahmed er-Rufâi Hazretleri, bir gün öğrencileriyle otururken ezan okunur. Öğrencileri namaza koşarlar. O da tam kalkacakken bakar ki, cübbesinin ucunda bir kedicik uyuyor. Yaklaşır,

kedinin sesini duyar. "Ya Rahim! Ya Rahim!" diye diye uyuyor kedicik. Kıyamaz uyandırmaya, bir makas getirip cübbesini kesiverir, kediyi orada bırakır, öyle gider namaza. Ne tatlı bir şefkat, değil mi?

Daha sayabileceğimiz o kadar çok örnek var ki? Sadece Osmanlı medeniyetine baksak, yüzlerce örnek çıkar arkadaşlar. Hayvan hastanelerinden kuş saraylarına, sebillerden sadaka taşlarına kadar... Nerede bir garip gönül, nerede bir aciz yürek var, oraya uzanıyor mü'minin şefkat eli. Kim olduğu, ne olduğu, dini, dili, ırkı önemli değil; bütün mahlûkatı aynı Allah yaratmış ya, gerisi mühim değil. İşte böyle bir anlayışla bezenebilmek... Bu en önemli hasletlerden birini kazanabilirsek bize yeter arkadaşlar. O zaman, gökyüzüne bakar, bulutlarla konuşuruz. Çiçekleri okşar, kuşdilini anlarız. O zaman, Rahman Rabbimiz'in merhametli kulu, müşfik Peygamberimiz'in şefkatli ümmeti oluruz. Kim bilir, belki de kıssalarda anlatılan o Cennetlik insanlardan biriyizdir biz de. Kim bilir...

AİLE KURTARAN ŞEFKAT

Hikâyeden önce

Hikâye anlatımından önce şefkat gösterdiğimiz kişilere şefkatin ne gibi faydaları olabileceği üzerinde konuşunuz. Bir kuş yavrusunun, aç bir kedinin, hasta bir köpeğin, yaşlı bir insanın şefkate ihtiyacı üzerinde konuşabilirsiniz. Hikâyeyi anlatmadan önce öğrencilerinize şu soruyu sorun: Bir sarhoşa göstereceğiniz şefkat, onun hayatını ne şekilde etkileyebilir?

Bir kış günü, hava oldukça soğuk ve rüzgârlı... Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyor. Bir iş için Altındağ semtine gidiyorum. Yolun karşı tarafında yağmurdan sırlıslam olmuş ve kenarda bekleyen bir insan dikkatimi çekiyor. Gelip geçen taksilere, minibüslere el kaldırıyor; ama hiçbiri ona aldırılmıyor, onunla ilgilenmiyor, durmadan geçip gidiyorlar. Kenarda bekleyen adamın hareketlerinden sarhoş olduğu anlaşılıyor.

Altındağ'da işimi bitirip döndüm. Baktım bu zavallı insan, soğukta hâlâ bekliyor.

Öğrencilerinize sorun

- 1- Arabasıyla gelip geçen insanların sarhoş bir adamı arabalarına almamaları sizce doğru mu?
- 2- Siz olsaydınız nasıl davranırdınız?
- 3- Kimse bu adamı arabasına alıp yardım etmezse bu adam, ne gibi zorluklarla karşılaşacaktır?
- 4- Onun yerinde siz olsaydınız nasıl bir beklenti içinde olurdunuz?

Arabamla önünde durdum, "Kardeşim! Buyur, seni evine götürüyüm." dedim. Şöyle camdan yüzüme baktı, biraz mahcup bir hâlde, "Ağabey! Senin arabana binmeyeyim, alkollüyüm." dedi. "Hayır, bineceksin. Bilerek durdum, buyur!" dedim. "Arabana istifra ederim, kirletirim, binmeyeyim." dedi. "Soğukta ölmeye mi niyet ettin?" dedim ve zorla arabama bindirdim. Adam yağmurdan sırlıslam olmuş ve tir tir titriyordu. Bir marketin önünden geçiyorduk. "Küçük çocukların var mı?" dedim. "Var!" dedi utana sıkıla. Arabadan inip çocuklara çikolata, bisküvi aldım ve "Eve varınca çocuklara ikram edersin. Benim hediyem olsun."

dedim. "Ağabey! Küçük çocuklarım var; ama ben eve varınca hiçbiri yanıma gelmez, beni gören evin bir köşesine kaçar." dedi. "Niçin senden kaçarlar?" dedim. "Çünkü her gün böyle içip eve sarhoş giderim. Onlara kızar, bağırır, çağırırım. Yakaladığımı da döverim. Onun için eve geldiğimi görünce hepsi odalarına çekilir, yataklarına saklanır, korkudan yanıma yaklaşamazlar.

Öğrencilerinize anlatın

Burada hikâye anlatımına bir ara vererek alkollü içeceklerin zararlarından bahsedebilirsiniz. Özellikle alkolün yıktığı aile yuvalarından, karı koca kavgalarından örnek verebilirsiniz. Ülkelerin birçoğunda hastane yataklarının % 20'den fazlası alkoliklere ve alkolle ilgili hastalık ve kazaya uğrayanlara ayrılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, dünyada işlenen cinayetlerin yüzde 85'i, tecavüzlerin yüzde 50'si, şiddet olaylarının yüzde 50'si, trafik kazalarının yüzde 60'ı, aile içi şiddetin yüzde 70'i alkole bağlı. Fazla alkol alan kişilerin alkol almayanlara göre 16 kat fazla düştükleri, 30 kat fazla zehirlendikleri bir gerçektir. "Lütfen Okuyun" başlıklı metni de öğrencilerinize okuyabilirsiniz. Bu ifadeler alkolik bir babanın kızının şikâyetleridir.

Bunları duyunca çok üzüldüm ve kendisine şöyle dedim:

- Bak kardeşim! Herkes yanlış yapabilir, hata yapabilir. Önemli olan yanlışta ısrar etmemektir. O yavrucaklar, Allah'ın sana bir emaneti. Sen onların babasıydın, nasıl öyle davranabilirsin? Onların, senin şefkatine ve merhametine, hava ve su kadar ihtiyaçları var. Sevgi, şefkat ve merhameti, çocuğu besleyen ve büyüten en büyük gıdalardır. Bana söz vereceksin. Bu akşam evine varınca yavrularını kucağına alacak, onları sevip okşayacak, bu çikolataları kendi ellerinle onlara yedireceksin. Tamam mı, söz mü?

- Tamam, söz veriyorum. Dediklerini yapacağım, dedi.

Nihayet onun tarifıyla mahallelerden, sokaklardan geçerek kenar semtteki evine geldik. Bizi hanımı karşıladı. Kocasına yardımcı olduğum için duygulandı, bana teşekkür etti. İsrarla eve girip bana çay ikram etmek istedi. İşim olduğu için kartımı bırakıp müsaade istedim ve oradan ayrıldım.

Zavallı adamcağız evine girince her zamanki sahneler gerçekleşmiş. Yavrucaklar korkudan kaçacak

delik aramışlar. Baba üstünü başını değiştirip oturma odasına geçip oturmuş. Küçük kızcağızı kapıdan çıkarken babası ona seslenmiş:

“Kızım! Gel yavrum, otur yanıma.”

Kızcağız şaşırıp kalmış. Babasının sesi bugüne kadar hiç duymadığı ton ve sıcaklığtaymış. Kapıda durup kalıvermiş ürkek bir tavırla.

“Gitse mi, gitmese mi? Acaba yine bağırıp döver mi? Yatağına mı kaçsa?”

Derken babası tekrar yumuşak bir sesle:

“Haydi yavrum, gelsene! Bak sana neler getirdim, al bunları.” diyerek çikolataları göstermiş.

Çocuk yavaş yavaş, korkarak babasına yaklaşmış. Babası, yavrusunu dizine oturtmuş ve saçlarını öperek okşamaya başlamış. Kızcağız şaşırıp kalmış. Baba sevgisi, babanın okşaması ne güzel bir şeymiş. Babanın yavrusunu öpmesi, onu “Yavrum!” diye sevmesi ne tatlı, ne sıcak şeymiş. Zavallı küçük kız, bu şaşkınlığı bir müddet atamamış üzerinden. Kim bilir ne zamandan beri böyle sıcak bir sevgiyi tatmamış. Hep baba şefkatinin hasretiyle yanıp duruyormuş küçük kız. Şimdi babasının ona “Yavrum!” demesi, saçlarını okşaması, bağına basması... Ne tatlı, ne sıcak bir yermiş baba kucağı! Ancak o akşam anlamış. Bu yakınlık ve sevgiden cesaret alan kızcağız ayağa kalkmış, kollarını makas gibi açarak bütün hasret ve heyecanıyla babasının boynuna sarılmış. Bulduğunu kaybeder miyim acaba, endişesiyle, “Babammm! Babam! Babacığım!” diyerek hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlamış. Zavallı kız babasının getirdiği çikolatayı çoktan unutmuş. Çünkü her şeyden daha tatlı olan babasını bulmuş. Gözyaşları içerisinde ona sarılıp yılların açlığını gidermeye çalışıyormuş. Zavallı adam! O da hüngür hüngür ağlıyor, baba kız gözyaşlarına mani olamıyorlarmış. Bir tarafta da hıçkırıklara boğulan anne, gözlerine inanamıyormuş. “Allah’ım, sana şükürler olsun!” diyormuş. Sonra baba ayağa kalkmış, evdeki tüm içki şişelerini bir daha içmeme azmiyle ve kararlılığıyla kırıp çöpe atmış.

Bütün bu olup bitenleri nereden mi biliyorum? Onu da anlatayım. Bir gün mağazamda otururken tezgâhtar, “Efendim ziyaretçileriniz var.” dedi. “Kimmiş bakalım! Gelsinler.” dedim. Baktım o aile, hep birlikte gelmişler. Kadıncağızın iki gözü iki çeşme: “Ağabey! Sen melek misin, Hızır mısın, nesin? O gün seni Allah gönderdi. Nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. O yağmurlu günde sen beyimi sarhoş hâliyle yoldan alıp eve getirdin. O günden sonra dünyamız değişti. Kocam içkiyi bıraktı, Allah’a yöneldi, yavrularım baba sevgisine kavuştu, evimiz bir Cennet köşesine döndü, korkularımız bitti. Buna vesile olduğunuz için Allah sizden razı olsun!” diyor, gözyaşlarına boğuluyordu. O akşam evde olan biteni bir bir anlattı kadıncağız. **Bitti**

Lütfen Okuyun!

Ben 18 yaşında bir kızım ve 16, 14 yaşlarında iki kız kardeşim var. Ben dört yıldır İzmir’de fen lisesindeyim. Bu yıl evdeyim ve artık gerçekten canımıza yetti. Babam kendimi bildim bileli alkolikti ve sürekli küfreden, bağırdı. Sandalyeler uçurdu havada. Ekonomik durumumuz eskiden de iyi değildi; fakat şimdi gerçekten bir çıkmazdayız. Babamın emekli maaşı 600 lira ve annemin işçi maaşı yaklaşık 450 lira. Bunun en az 400 lirası içkiye gidiyor. Gerisi ile de üçümüz okula gidiyoruz, doymaya çalışıyoruz. Üstüne üstlük huzursuzluk, kavga dövüş... Zaten küfürsüz konuşma yok! Şu an bunları yazarken bile üç kardeş ağlıyoruz onun yüzünden. Kendisinin içtiği yetmiyor, bir de arkadaşlarına içki ismarlıyor bazen. Ayakkabılarını küçük kardeşime çözdürüyor ya da onun yanına altına yapmış vaziyette eve geliyor. Annemi arıyor, beni filan yerden al gel, diye. İçki alıyor, ekmek parası yok, “Beni ilgilendirmes! Evde ekmek yemiyorum ben!” diye bağıyor.

Hikâyeden sonra

Hikâye anlatımı bittikten sonra şu soruları öğrencilerinize sorabilirsiniz:

- 1- Adam, arabasıyla durup sarhoş adama yardım etmeseydi ne olurdu?
- 2- Sarhoşu sadece evine götürüp bıraksaydı, ona nasihat etmeseydi, çocuklarına hediye almasaydı sonuç nasıl olurdu?
- 3- Şefkatle davranmanın sınırları içine neler girer? (Burada istenen cevabı alabilmek için arabası olan adamın yardımı hatırlatılabilir: Nasihat etmek, güler yüz göstermek, hediye almak...)

Son Söz: Bir güzel davranış, bir yudum şefkat ve merhamet, samimiyetle uzanan bir el, samimi bir yardım, bazen en sihirli kilitleri açıyor, sihirli bir anahtar oluyor, bir insanın hidâyetine, bir dünyanın değişmesine vesile olabiliyor. Kalpler Allah’ın elinde. Keşke her zaman çevremizdeki insanlara birer şefkat meleği gibi davranabilsek, rahmet yüklü bulutlar gibi olabilsek. Kim bilir aynı vaziyette uzanacak bir eli, bir yudum samimiyeti ve sıcaklığı bekleyen, soğukta titreyen nice gönüller vardır. Ey rahmeti sonsuz Rabbim! Rahmetinle bizleri kuşat ve bizleri yalnız bırakma! **Âmin.**

“YARATILMIŞI SEV, YARATANDAN ÖTÜRÜ” HASAN HARAKÂNÎ

Şu dünya nice insanlar gördü. Zalimiyle, âlimiyle, cahiliyle, ârifıyla herkes yerini aldı ve sahneden çekildi. Bunların içinden yalnızca kâinata merhametle bakabilenler sonrakilerin gönüllerine yazıldı. Bedenleri öte dünyaya göçse de ruhlardaki yerleri daimî kaldı.

Bunlardan biri de Hasan Harakânî hazretleridir. Harakânî hazretleri, Bistâm'ın kuzeyinde Harakan köyünde çiftçi bir ailenin çocuğu olarak 963 senesinde dünyaya gelmişti. Asıl ismi Ali b. Cafer, künyesi ise Ebu'l-Hasan'dır. Harakânî hazretleri, evliyanın büyüklerinden Beyazîd-ı Bistâmî hazretlerinin hemşehrisi ve türbedarıydı.

Mevlânâ hazretlerinin Mesnevî'de işaret ettiğine göre Hasan Harakânî hazretleri dünyaya gelmeden evvel Bâyezîd-i Bistâmî hazretleri, Harakan'dan büyük bir velî çıkacağını haber vermişti. Bâyezîd-i Bistâmî hazretleri her sene şehitlerin olduğu bir tepeyi ziyaret eder, sonra dönerken Harakan'da durur ve uzun müddet havayı koklardı. Sebebini soranlara da “Bu kasabadan öyle birinin kokusu geliyor ki, seneler sonra gelecek ve yüce makamlara sahip olacak.” derdi.

Mevlânâ hazretleri, Hasan Harakânî'ye olan muhabbetini bir sohbetinde şöyle ifade eder: “Bizim söylediklerimiz Ebu'l-Hasan Harakânî'den aldıklarımızdan başka bir şey değildir.”

Bediüzzaman hazretleri de Hasan Harakânî'den övgüyle bahseder. Hatta vefatından sonra bile yeryüzünde hâlen tesirleri canlı olarak devam eden beş büyük zattan biri olarak ifade eder.

Harakânî hazretleri; uzun boylu, güzel yüzlü, alnı geniş, gözleri irice, rengi kumraldı. Harakânî hazretleri, tevazu ve merhametiyle tanınırdı. Sadece halk değil, devlet büyükleri dahi onu ziyarete gelirdi. Bunlardan biri de ilk Müslüman Türk devletini kuran Gazneli Mahmut'tur. Harakânî hazretlerinin methini duyan sultan, bir defasında sefer yolundayken ziyaret için köye gelir. Köyün girişine geldiğinde komutanlarından birini gönderir:

“Git şeyhe, sultan ziyaretine gelmiş, de. Tekkesinden çıkıp bizi burada karşılasın. Eğer tereddüt ederse 'Allah'a itaat ediniz, Peygamber'e itaat ediniz ve sizden olan emirlere itaat ediniz.' âyetini hatırlat.” der. Elçi dergâha gittiğinde Harakanî'ye durumu anlatır. Harakânî, elçinin yüzüne bakmaz, istifini bozmadan:

“Sultanına de ki, şeyh Allah'a itaat ile öylesine meşguldür ki, seninle ilgilenecek hâli yoktur!” Elçi, sözü sultana iletir. Sultan, dergâhın kapısına kadar gelir. Tekrar içeri haber gönderir. Yine istediği olmaz. Mecburen attan iner, eğilerek kapıdan geçer, selam verip içeri girer. Bir süre sohbet ederler. Gazneli Mahmut, Harakânî

hazretlerinden bir öğüt, bir vasiyet ister. Harakânî hazretleri şöyle der:

Şu dört şeye dikkat et: “Günahlardan sakın. Namazını cemaatle kıl. Cömert ol. Mahlûkata şefkatle muamele et!”

Gazneli Mahmut, hazrete bir kese altın vermeye çalışır. Fakat Harakânî bunu kabul etmez. Harakânî hazretleri, Gazneli Mahmut'a hırkasını hediye eder, ayağa kalkarak uğurlar. Sultan bu duruma şaşırarak sorar: “Efendim, ilk geldiğimde yerinizden kımıldamadınız, şimdi beni uğurluyorsunuz, bunun sırrı nedir?” Harakan, “İlkin padişahlık gururu ve bizi imtihan niyetiyle geldiniz. Ama şimdi dervişlerin hâliyle ayrılıyorsunuz. Dervişlik, devletine ve tevazu hâline saygı gerekir.” diyerek sultanı uğurlar.

Hasan Harakânî hazretlerinin gönlü, yaratılmışlara merhametle doluydu. Ona ait olan şu sözler bunun en büyük ispatıdır:

“Türkistan'dan Şam'a kadar olan sahada birinin parmağına batan diken, benim parmağıma batmıştır. Birinin ayağına çarpan taş, benim ayağıma çarpmıştır. Onun acısını ben de duyarım. Bir kalpte üzüntü varsa o kalp benim kalbidir.”

“Sabahleyin yatağından kalkan âlim, ilminin artmasını ister. Ben ise bir kardeşinin gönlünü neşeyle doldurma ve onu sevindirme derdindeyim.”

“Bir mü'mini incitmeden sabahtan akşama varan bir kimse o gün akşama kadar Hz. Peygamber (s.a.v.) ile yaşamış gibi olur.”

Sultan Alparslan, 1071 Malazgirt zaferinden evvel Kars'ı fethetmişti. Kendisinden evvel Kars'a gelen Harakânî hazretleri, Türkler'in Anadolu'ya girmesi için gerekli zemini oluşturmuştu. Daha sonra Kars muhasarasında Harakânî hazretleri bizzat savaşmıştı. Bu muhasarada savaşırken 10 Muharrem Aşure gününde 1034 Aralık'ta 73 yaşındayken şehit oldu.

Kabrinin bulunmasına dair şöyle bir olay aktarılır: Evliya Çelebi'nin anlattığına göre III. Murat döneminde Lala Mustafa Paşa, Gürcistan seferine gönderilir. Sefer dönüşü Kars'a gelen paşa, buranın imarı ile uğraşır. Kalenin imar edildiği günlerde bir asker rüya görür. Yüzü aydınlık biri “Ben Hasan'ım, burada yatıyorum. Bir âlâmet istersen ayağımın ucunda derin bir kuyu vardır.” der. Asker, bunu Lala Paşa'ya anlatır. Bahsedilen yeri kazarlar. Bir mermer çıkar. Üzerinde “Menem şehid-i saîd Harakânî” yazılıdır. Bedeni gürümemiştir, hâlâ taptazedir. Bu olaydan sonra mezarın bulunduğu yere cami inşa edilir.

ENGİN MERHAMET DENİZİ

Peygamberimiz (s.a.v.), engin bir merhamet denizi gibiydi. O, yaratılmış her şeyi sever ve onlara merhamet ederdi. Sadece canlılara değil, cansız varlıklara bile merhamet ederdi. Nitekim Efendimiz (s.a.v.) sohbet ederken bir hurma kütüğüne yaslanırdı. Ancak ashap giderek kalabalıklaştığı için Allah Resulü'ne mescitte bir minber yapıldı. Peygamberimiz artık bu minberden sohbet edecekti. Ama sohbet sırasında bir inleme sesi duyuldu. Araştırılınca sesin hurma kütüğünden geldiği anlaşıldı. Kütük adeta insan gibi ağlıyor ve inliyordu. Peygamberimiz (s.a.v.) hurma kütüğünün yanına giderek şefkatle onu okşadı ve ona dua etti. Bundan sonra hurma kütüğü ağlamayı kesti.

Allah Resulünün sevgi medeniyetinde Allah'ın yarattığı bütün canlılara O'nun eşsiz şefkatinden ve merhametinden mutlaka bir hisse vardı. Peygamberimiz, hayvanlara eziyet edilmesini kesinlikle yasaklamıştı. Şöyle buyurmuştur: "Allah her şeye güzellikle yaklaşmayı farz kılmıştır. Öldürdüğünüz zaman bile güzelce öldürün! Hatta bir hayvanı kesmek istediğinizde de güzelce kesin! Bunun için hayvanı kesen kimse, bıçağını bilesin ve hayvanını rahatlatсын (ona eziyet etmesin)!"

Resulü Ekrem (s.a.v.), bir gün Ensar'dan birinin bahçesine girmişti. O sırada aklıktan ve bakımsızlıktan karnı sırtına yapışmış bir deve gördü. Deve, O'nu görünce inledi ve gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Allah Resulü hemen sahibini arayıp buldu ve adama, "Şu hayvanı sana veren Allah'tan hiç korkmaz mısın? (Hayvanlara eziyet etmeyin!) Onlara güzelce binin ve onlardan güzelce faydalanın!" buyurdu.

Peygamber (s.a.v.), on bin kişilik ordusuyla Mekke'yi fethetmiş ve ordusu ile Mekke'ye girmektedir. O sırada şehre yakın bir yerde yeni yavrulmuş bir köpek görür. Hemen önlemine alır ve başlarına bir asker dikerek ordunun altında kalıp ezilmelerine mani olur. O'nun sadece bu davranışı bile ne denli şefkatli ve sevgi dolu olduğunu göstermeye yeterlidir.

O, kimsenin üzülmüne dayanamazdı. Özellikle de çocukların ağlamalarına kıyamazdı. Onların ağlatılmadan ihtiyaçlarının

karşılanmasını isterdi. Öyle ki bazen ağlayan bir çocuk sesi duysa namazını bile kısaltır, annesinin çocuğuyla meşgul olmasını isterdi. Peygamberimiz mescitte namaz kıldırırken cemaatte çocuklu anneler de bulunurdu. Sahabenin ifadesine göre, "Resulullah bize sabah namazını kıldırılmıştı. Namazda iki kısa süre okudu. Namaz bitince içimizden biri sordu: 'Ya Resulallah! Bugün daha önce yapmadığımız bir şekilde namazı kısa (sûrelerle) kıldırdınız.' Peygamber (s.a.v.) bunu şöyle açıkladı: 'Gerideki kadınlar safında ağlayan çocuk sesini duymadın mı? Annesinin onunla ilgilenmesini temin etmek istedim.' "

Resulullah (s.a.v.) çocuklara karşı sevgisinde ve şefkatinde din ayrımı gözetmezdi. Medine'de bir Yahudi'nin çocuğu hastalanmıştı. Bunu duyan Peygamber Efendimiz çocuğu ziyarete gitmiş ve ona Müslüman olması için telkinde bulunmuştu. Çocuk, Müslüman olmak için babasından izin istemiş, babasının izin vermesi üzerine de Müslüman olmuştu.

Peygamber (s.a.v.), savaş esnasında çocukların öldürülmemesini öğütler, onların korunmasını isterdi. Savaşlardan birinde birkaç çocuk iki taraf arasında kalmış ve öldürülmüştü. O, bu hadiseye çok üzülmüştü. Sahabiler, "Ey Allah'ın Resulü, onlar müşrik çocukları, niçin üzüyorsunuz?" diye sorduklarında, "(Hayır!) Onlar doğdukları gibi duruyorlar. Sakın çocukları öldürmeyin, aman ha çocuklara zarar vermeyin. Her can, ilk yaratılıştaki tertemizdir." buyurarak konuya dikkatlerini çekmişti.

Peygamber Efendimiz'in kız çocuklarına ayrı bir sevgisi ve şefkati vardı. İslâm'dan önce kız çocuklarının Araplar'ın gözünde hiçbir değeri yoktu. Araplar, kız babası olmayı bir ayıp olarak görürlerdi. Kızlarını evlendirmek istemez, diri diri toprağa gömerlerdi. Bu vahşeti de atadan, babadan kalma bir âdet olarak görür, uygularlardı. O (s.a.v.), erkek ve kız çocukları arasında ayırım yapılmasını hiç hoş karşılamazdı. Bu şekilde bir davranış sergileyenleri uyarır, hatalarını düzeltmelerini isterdi. O'nun gözünde çocuğun kızı, erkeği olmazdı. İkisi de şefkate ve sevgiye lâyıktı.

BITTİ

Sen Özürlü Olsaydın

Rabbim sana bu güzel elleri vermeseydi
Masmavi gökyüzünü gözlerin görmeseydi
Dünyada olanlara aklın hiç ermeseydi
Böyle mi düşünürdün sen özürlü olsaydın

Kutsaldır özürlüye vereceğin her emek
Ona nasılsın deyip yüzüne gülümsemek
İnsana yakışır mı ondan bana ne demek
Böyle mi düşünürdün sen özürlü olsaydın

Neden hor görüyorsun Hakk'ın verdiği canı
Belki onun da vardır senden üstün bir yanı
Asla dilemem; ama Allah korusun hani
Böyle mi düşünürdün sen özürlü olsaydın

Gelin bu insanlara artık sahip çıkalım
Çevresine örülmüş duvarları yıkalım
Vicdanına danışıp bir hesap yap bakalım
Böyle mi düşünürdün sen özürlü olsaydın

İbrahim YAVUZ

Sıra Sende!

- Yunus Emre'nin "Yaratılanı hoş gör / Yaratandan ötürü" mısralarını, yukarıdaki şiirle birlikte değerlendiriniz ve şefkatın insana ne kazandıracağı hususunda sohbet ediniz. Sohbetin sonunda Peygamberimiz döneminden bir şefkat örneği veriniz.
- Şiiri, uygun bir fon müziği eşliğinde okuyunuz.
- Şiir okunurken konuyla ilgili resim ya da fotoğrafları öğrencilere gösteriniz.
- "Siz özürlü olsaydınız ne hissederdiniz?" sorusunu sorarak bir drama yaptırabilirsiniz. Öğrencilerden birinin gözleri bağlanarak görmeyen bir insan gibi hareket etmesi istenir. Bir diğeri sandalyeye oturur ve ondan ayakları tutmuyormuş gibi hareket etmesi istenir.

Tarihten Bir Hatıra

Avrupalı yazar **Claude Farere**, Osmanlı ülkelerine yaptığı seyahatte gördüklerini şöyle anlatır: "Müslüman mahallesinde yaşayan kediler, kendilerine daima iyi muamele yapıldığı için insanlardan korkmazlar, onlardan kaçmazlar. Fakat Hıristiyan, Yahudi gibi gayri müslim mahallelerinde yaşayan kediler, insanları görünce kaçarlar. Bu mahallelerde yaşayan kediler, daha önce gördükleri kötü muamele sebebiyle insanı görür görmez selameti kaçmakta bulurlar."

Osmanlı ülkesini gezen bir diğeri Avrupalı gezgin **Pedro** ise şunları yazmıştır: "Her Türk, pişen yemeğinin bir bölümünü köpeklere, kedilere, kuşlara ayırır; böyle davranmazsa günaha gireceğine inanmıştır."

Davetiye

Nasreddin Hoca'nın komşusu evlenirken Hoca'dan davetiye dağıtmasını istemiş. Hoca, şehirde kendini beğenmiş olarak ün kazanan bir zenginin davetiyesini vermeye gitmiş. Hoca'yı gören zengin sinirinden,

"Davetiyeleri dağıtmaya iyi bir insan bulamamışlar mı?" demiş.

Nasreddin Hoca:

"İyi insanlar da vardı; ama onlar iyi insanların davetiyelerini vermeye gitti." diye cevap vermiş.

Zeka Sorusu

Aşağıdaki harf gruplarının başına bir ek getirin. Bu ek sayesinde hepsi birer anlamlı kelime olsun.

---ay, ---on, ---ye, ---era, ---luk

Cevap: "Kol" eki eklenecek. (kol-ay, kol-on, kol-ye, kol-era, kol-luk)

Bir küçük ay taşı. İçinde beyler aş.
Pişirirsen aş olur. Pişirmezsen kuş olur.
(Yumurta)

Tarlada biter, makine bükür, sabah
akşam yüzümü öper. (Havlu)

Şefkatini Göster!

GAYE: Büyük ya da küçük her olayda şefkat göstermesi gerektiğini bilir.

HAZIRLIK: Çocuklar üçerli veya dörderli gruplara ayrılır.

UYGULAMA: Her bir grup bir drama hazırlayıp sunacaktır. Çocuklardan şefkati anlatan küçük bir olay canlandırmalarını isteyiniz. Bir kuşa yardım etmeyi canlandırmak, bir yaşlının paketlerine yardım etmek, bir huzur evi ziyareti... Bunları hiç konuşmadan sadece hareketlerle anlatmalarını söyleyin. Düşünceleri için on beş dakikalık süre verin. Bu süre içinde hazır olan ilk grup, oyununu sunmaya başlar. Her dramadan sonra diğer gruplardaki arkadaşlarından yorum ve değerlendirme isteyiniz.

SONUÇ: Şefkat duygusunu tatmak için büyük olaylar yaşamamıza gerek yok. İlla çok ağır bir hastalığa yakalanmış birini görmemiz gerekmiyor. Bir karıncaya ekmek kırığı vermek de, dedemizin ağrıyan dizlerine masaj yapmak da bizim şefkatimizi büyütür. Sınıfça toplumdaki şefkat duygusunu ortaya çıkarmak için neler yapılabileceği hakkında konuşunuz.

